

ท่านทราบ หรือไม่

รัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

นำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินใช้แก้ปัญหา

ขยะพลาสติกในทะเลไทย

สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา¹

รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน ใช้แก้ปัญหามลพิษพลาสติกในทะเลไทย

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้เสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขยะพลาสติกในทะเลไทย กรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 230(3) เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 ดังต่อไปนี้

1. เสนอให้มีการนำระบบมัดจำค่าขวดพลาสติกมาใช้เหมือนในต่างประเทศ

2. เสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. เสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินธุรกิจและการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

4. เสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบในการรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์ที่ตนผลิต

5. เสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ประชาชนในฐานะผู้ทำให้เกิดขยะมีหน้าที่ในการคัดแยกขยะ

¹ สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

6. เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาการดำเนินงานในการเก็บ ขน และกำจัด ขยะให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และครอบคลุม ทั่วถึงเขตพื้นที่รับผิดชอบของตน โดยเฉพาะ “ทางน้ำ” ในเขตพื้นที่

7. เสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าจากขยะที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม และปลอดภัยต่อชุมชน รอบข้าง

8. เสนอให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัด ให้มีเรือเก็บขยะเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายฝั่งทะเล และส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดเก็บขยะในน้ำ เพื่อให้เรือเก็บขยะสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งใน แม่น้ำ ลำคลอง และทะเล อย่างมีประสิทธิภาพ

9. เสนอให้หน่วยงานของรัฐบูรณาการ การจัดการขยะพลาสติกกับองค์กรภาคเอกชน และภาคประชาชน ตลอดจนจรรยาวัจ ์ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการลด การใช้พลาสติกและการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0507/ว(ล) 2130 ลงวันที่ 18 มกราคม 2564 ขอให้กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนัก งบประมาณ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี กรณี หน่วยงานของรัฐยังมิได้ปฏิบัติให้ครบถ้วน ถูกต้องตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

และหน่วยงานดังกล่าวได้ให้ความเห็นต่อคณะ รัฐมนตรี ดังนี้

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้สนับสนุนงบประมาณ ในการวิจัยเกี่ยวกับประเด็นขยะพลาสติกในทะเล รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการ วิธีการทดสอบวิเคราะห์ บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมในลำดับต้น และมีหน่วยงาน ที่มีความพร้อมในการให้การสนับสนุนบริการ ทดสอบหรือรับรองพลาสติก ผลิตภัณฑ์ย่อยสลาย ได้ทางชีวภาพตามมาตรฐานสากลที่ได้รับการ ยอมรับ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน รายละเอียด ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อว (ปคร) 0210/2959 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินและการดำเนินการของรัฐทุกภาคส่วนที่ชี้แจงข้อเท็จจริง โดยสรุปตามรายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งกรมประมงได้สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการจากโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาปริมาณและชนิดของขยะในอ่าวไทยจากเรือสำรวจประมงทะเลโดยใช้ฉนวนลากแผ่นตะเข้ลากสำรวจขยะในทะเล เป้าหมายเพื่อวิเคราะห์หาแหล่งที่มาการแพร่กระจาย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการขยะในทะเล และตรวจประเมินมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง เพื่อออกหนังสือรับรองมาตรฐานด้านสุขอนามัยในเรือประมง โดยมีข้อกำหนดให้

เรือประมงพาณิชย์ที่ผ่านมาตรฐานฯ ทุกลำ ต้องนำขยะในเรือกลับมาทิ้งที่ฝั่งซึ่งทั้งสองกิจกรรมที่ดำเนินการนี้ สนับสนุนตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2673 และแผนปฏิบัติการ (Action plan) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้คณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณาข้อเสนอต่อไป รายละเอียดตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ 0513.4/538 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินสอดคล้องกับการดำเนินการภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 - 2673 ที่มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกแบบบูรณาการทั้งภาครัฐและเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการพลาสติก ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การจำหน่าย การบริโภค และการจัดการ ปลายทางให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการนำพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ยังได้ดำเนินโครงการศึกษาความเหมาะสมในการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการจูงใจ เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน และหน่วยงานภาครัฐในทุกระดับ รายละเอียดตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส 0220.2/379 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564

สำนักงานประมาณ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะของรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินว่า เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก ในทะเลไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อเสนอแนะ ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน มีการบูรณาการ ของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก ในทะเลไทยต่อไป รายละเอียดตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0718/273 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564

ต่อมาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564 สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/14680 กราบเรียนประธาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 2756 เรียนเลขาธิการสำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดิน รายงานให้ทราบว่า รายงาน เสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีหน่วยงานของรัฐ ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2560 เรื่องขยะพลาสติกใน ทะเลไทย นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2564 รับทราบตามที่ผู้ตรวจการ แผ่นดินเสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน รวม ตลอดถึงความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอ เสนอเพิ่มเติมของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนัก งบประมาณไปประกอบการพิจารณาใน ส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และกรมทราบด้วยแล้ว □

ขอเชิญท่านที่สนใจคอลัมน์ “ท่านทราบหรือไม่”
สามารถอ่านเพิ่มเติมได้ที่

<http://ombstudies.ombudsman.go.th>

หัวข้อ “ข่าวและประกาศ” สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
จะเผยแพร่ ในรูปแบบ online เป็นประจำทุกเดือน